

Nordea

Investoinnit ja talouden hallinta – rahoittajan näkökulma

Kanaristeily 23.1.2020

Erik Puttaa

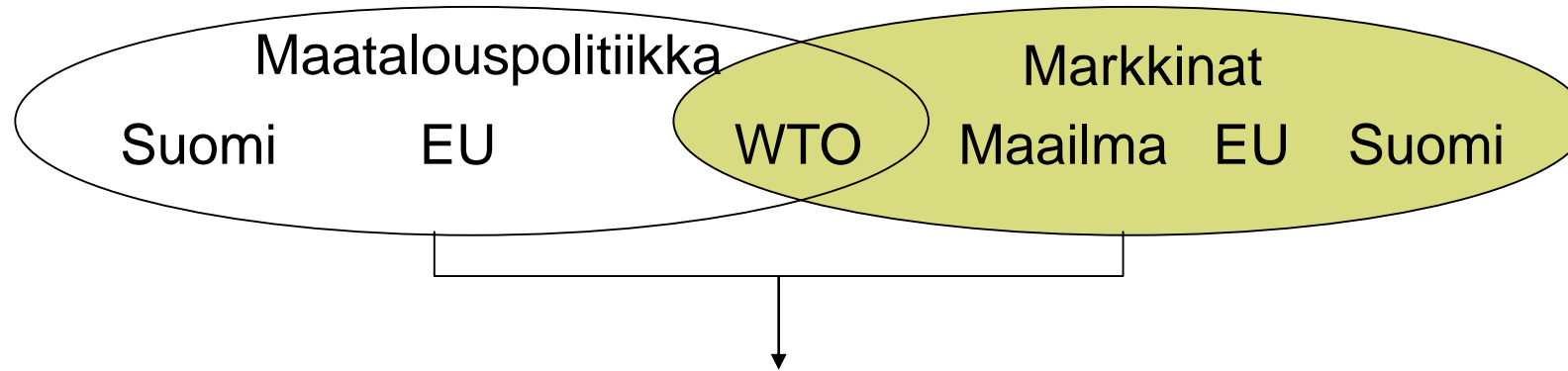

Nordea maatalouden rahoittajana

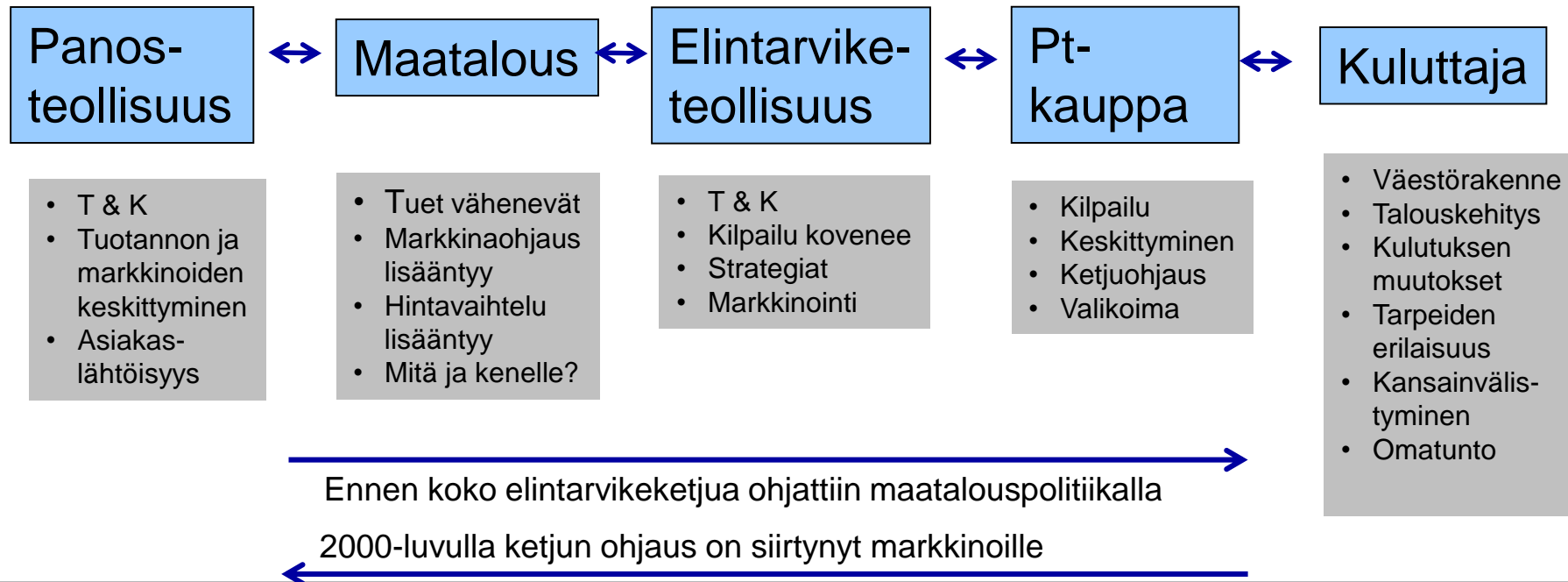
- Nordea on perustanut 1.4.2018 uuden Agri-yksikön, joka keskittyy maatalous-asiakkuuksien hoitamiseen.
- Nordean asiakkaalla on koko maan kattava asiantuntijatiimi ja monipuolinen osaaminen käytettävissään
- Asiakkuuksien hoito perustuu henkilökohtaiseen yhteyshenkilöön ja yhteen puhelinnumeroon
- Maa- ja metsätalousasiakkaan hoitomalli toimialasta riippumatta perustuu hyvin pitkälle perinteisen yrityksen hoitomalliin. Keskiössä on aina kannattavuus ja tulevaisuuden näkymät
- Rahoituspäätökset pyritään tekemään nopeasti ja paikallisesti
- Nordean markkinaosuus on n. 15% ja vaihtelee alueittain.
- Nordea merkittävä maatalouden rahoittaja Tanskassa ja Ruotsissa. Naapurimaista on opittavaa, mutta myös heidän virheistä voidaan oppia

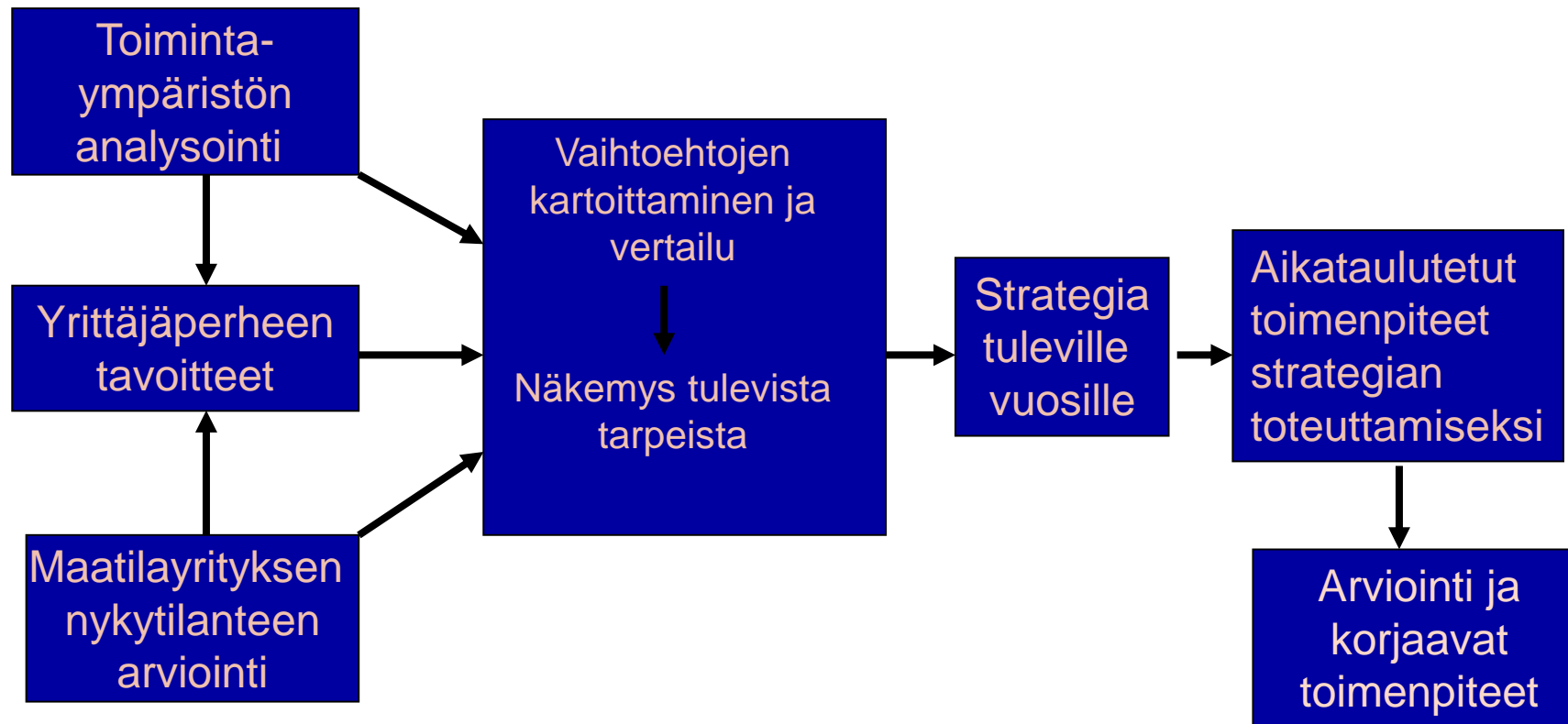
Elintarvikeketjun toimintaympäristö

Elintarvikeketju on kääntynyt tukityöntöisestä markkinavetoiseksi

Maatilayrityksen toiminnan suunnittelu

Visiosta tuloksiin – näitä käsitellään tai ainakin pitäisi käsitellä elinkeinosuunnitelmassa

Visio

Millaisena näemme tilan, yrityksen, oman tulevaisuutemme?
Mille tekijöille visio rakentuu?

Strategia

Mitä vision toteuttaminen edellyttää?
Aikataulu, kehityskohteet, kokonaisuus

Johtaminen

Miten strategia viedään osaksi normaalia toimintaa?
Suunnittele-Tee-Mittaa-Paranna

Mitä hyvä suunnitelma kertoo investoinnista?

KESKEISTÄ

- Yhtiöllä on strategia jota ”hallitus” seuraa ja toteuttaa
- Käytetään asiantuntijaresurssia, mutta tehdään päätökset itse. Perustetaan päätökset yleisiin taloudellisiin liiketuloskäsitteisiin
- Investoinnin lähtökohdat
  - Nykyinen tuotannon taso, tilan resurssit, osaaminen, liiketoimintaympäristö
  - Mitä tehdään, miksi ja kenelle = Investoinnin tavoitteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä?
- Riittävätkö rahat
  - Miten kassa kestää hankkeen eri vaiheissa ja mitä toimenpiteitä se edellyttää
  - Miten suuren hintariskin yritys kestää ja miten riskeihin varaudutaan ennalta
- Miten kannattava investointi on ja mitkä ovat kannattavan toiminnan reunaehdot
  - Mikä on investoinnin takaisinmaksuaika
  - Paljonko sijoitettu ja oma pääoma tuottavat
  - Mitä toiminnallisia muutoksia investoinnissa onnistuminen yrittäjiltä edellyttää?
- Miten investointi vahvistaa kilpailukykyä ja yrittäjäperheen vaurastumista
  - Miten yrittäjätulo kehittyy investoinnin ansiosta
  - Miten investointi turvaa toiminnan jatkuvuuden ja luo pohjaa tuleville investoinneille
- Kun kaikki osa-alueet huomioidaan, onko investointi järkevää toteuttaa

Sujuvaa yhteistyötä pankin kanssa

- Hyvä yhteistyö rahoittajan kanssa perustuu luottamukseen ja avoimeen kommunikaatioon
- Tahtotila pankissa on, että asiakkaalle voidaan tarjota luotettava rahoituskanava, josta saa kaiken tarvittavan
- Investointiaikeista hyvissä ajoin yhteydessä luottolupausten ja muiden rahoitushankkeiden kanssa
- Maatilan on hyvä tehdä tuloslaskelma ja tase, vaikkei laki niitä edellyttäisikään
- Pankki käyttää kaikki mahdolliset keinot kannattavien tilojen toimintakyvyn turvaamiseksi. Pankin intressissä ei ole ajaa asiakkaitaan vaikeuksiin vaan päinvastoin
  - Jatkuvat maksuvalmiusongelmat eivät ratkea itsestään, vaan edellyttävät myös toimenpiteitä yrittäjältä – kannattavuus ei parane lyhennyksiä siirtämällä
  - Edellytämme toimenpidesuunnitelmaa, jolla taloutta pyritään oikaisemaan – lykkäyksiä myönnetään, jos niillä voidaan saada myönteinen käänne aikaan
- Toivomme asiakkaiden ottavan yhteyttä pankkiin hyvissä ajoin – jos ongelmat ovat tiedossa, kannattaa toimia heti

Investoinnin luottoneuvottelu

- Luottamusta lisää
  - Avaimet käteen paketti – ei kustannusylitysriskiä
  - Selvät suunnitelmat, yllätyksiin varautuminen - > miten yllätykset rahoitetaan
  - Aiemmin osoitettu osaaminen
  - Hyvä kannattavuus
  - Jatkuva itsensä ja rahoittajan tilanteen tasalla pitäminen
  - 3kk jatkuva kassabudjetti maksuvalmiuden turvaamiseksi
  - Avoin kommunikaatio ja tarvittavan materiaalin toimittaminen pankille luottopäätökseen

→ Nopea ja asiakkaan kannalta hyvä luottopäätös
- Luottamusta vähentää
  - Epäselvät suunnitelmat
  - Yllättävä kiire
  - Investoinnin tavoite? Huono kannattavuus
  - Heikot aiemmat näytöt, osaamattomuus
  - Rahoittajan pitäminen pimennossa

Lainarahan hinta

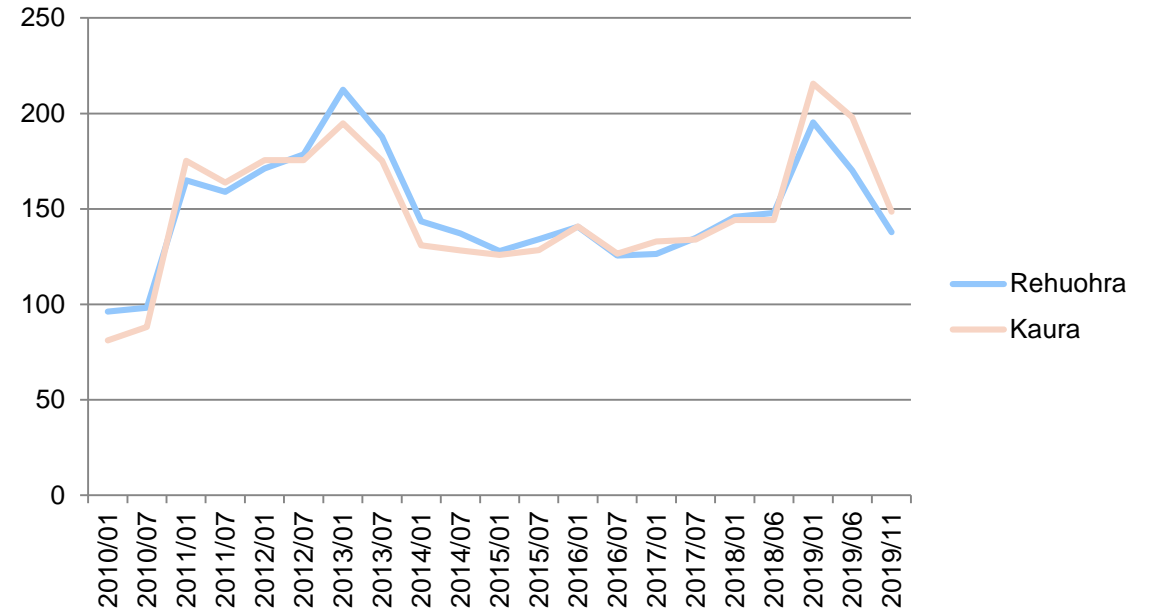
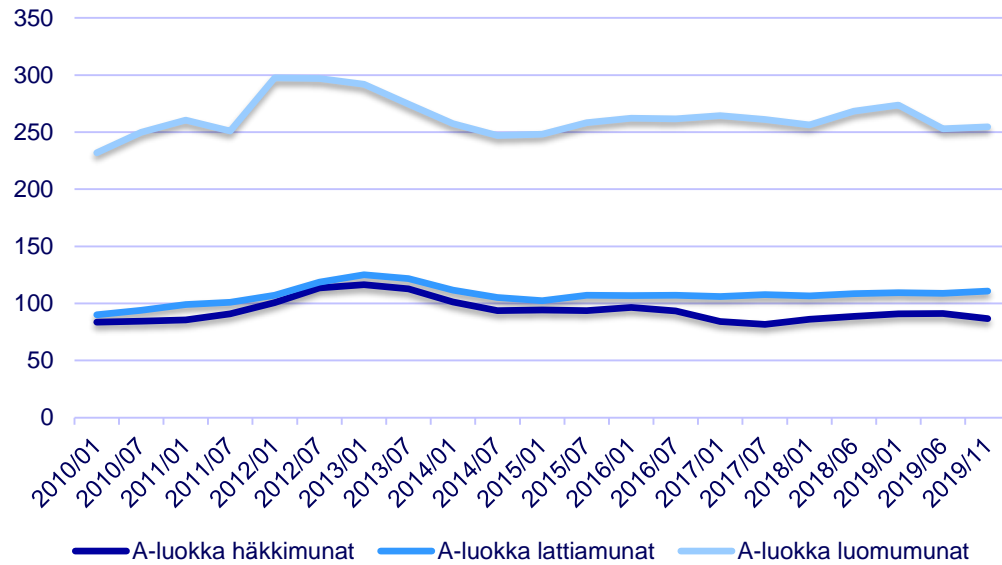
- Hintaa nostaa:
  - Liiketoimintariski
    - Heikko kannattavuus
    - Toimialariski
    - Toimintaympäristön riskit
  - Yrittäjärisiki
    - Aiemmat ongelmat, mm. maksuhäiriöt
    - Vähäinen kokemus ja koulutus
    - Riippuvuus yhden ihmisen panoksesta
  - Vakuusvaje
    - Vakuusvaje lisää pankin riskiä
    - Yrittäjän pieni oman pääoman panostus ei vahvista uskoa hankkeeseen
  - Pitkä laina-aika
    - Pitkä raha on lyhyttä kalliimpaa
- Hintaa laskee:
  - Liiketoiminnan laatu:
    - Hyvä kannattavuus
    - Pieni toimialariski
    - Vakaa liiketoimintaympäristö
  - Luottamus yrittäjään
    - Vahvat näytöt osaamisesta
    - Riskit hallinnassa ja varasuunnitelmat tehty
  - Kattavat vakuudet
    - Riittävä oman pääoman osuus
    - Likvidit vakuudet kattavat kaikki velat
  - Lyhyt laina-aika
  - Kokonaisasiakkuus pankissa

Hinnoittelu perustuu asiakkaan luotto-
luokitukseen ja asiakassuhteen
laatuun

Mihin talouslukuihin voi tilatasolla vaikuttaa ja mitä voi seurata

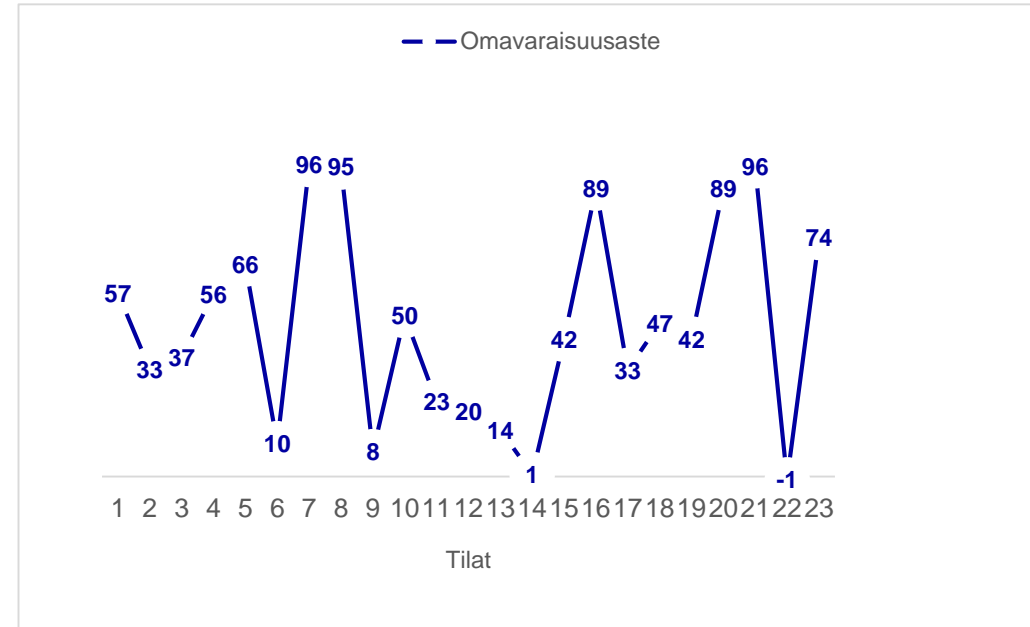
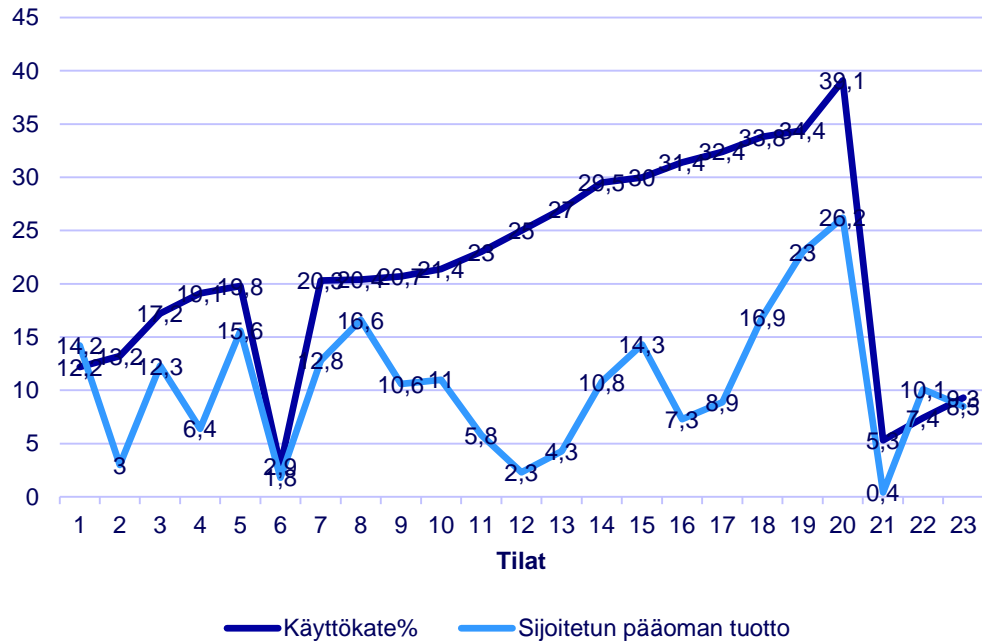
- Liiketoiminnan kannattavuus
  - Vanhat näytöt painavat suuria puheita ja toiveita enemmän – yrittäjän pitää olla yrityksen mittainen
  - Uskottavat ja realistiset suunnitelmat uusinvestoinneissa
  - Yrittäjällä ja pankilla on yhteinen intressi
  - Mittarit sijoitetun pääoman tuotto, käyttökateprosentti
- Yrityksen vakavaraisuus
  - Riittävät vakuudet – arvostus realistisen jälkimarkkina-arvon mukaan varovaisuusperiaatteella
  - Hyvä kannattavuus mahdollistaa tarvittaessa nopean oikaisun
  - Oman pääoman kehitys ja mahdollisuus käyttää tuleviin investointihankkeisiin
  - Omavaraisuusasteen ja suhteellisen velkaantuneisuuden kehitys
- Riittävä maksuvalmius
  - Kassa riittää kaikkiin juokseviin menoihin – aina
  - Riittävät puskurit hintavaihtelun maailmaan
  - Current ratio mittarina
- Liiketoiminnassa tulee aina yllätyksiä, voinko tilatasolla varautua yllätyksiin säästämällä. Sijoitusmarkkina edelleen houkutteleva nykyisessä korkoympäristössä
- Verotuksen suunnittelu; poistot ja lyhennykset kohtaavat
- Välitilinpäätös viimeistään marraskuussa elinkeinotoiminnassa. Osakeyhtiössä kk-tiliajot kirjanpitäjältä
-> tarvittaessa korjaavat toimenpiteet

Hintavaihteluun varautuminen

- CASE-esimerkki; tila 30.000 kanapaikkaa, käytetään täysrehua
  - 1snt tuotteen hinnassa 5000€
  - Täysrehun hintamuutos 10€/ton kassavaikutus reilu 10.000€/v.
- Hyvillä hintasuhteilla pitää jäädä kassapuskuria, jotta huonompia hetkiä pystytään hallitsemaan
- Pankilla ja asiakkaalla yhteinen agenda. Saada sijoitetulla pääomalle ja riskille korkoa

Hintalähde: Luke

- Peukalosääntöjä talousluvuista

- > Omavaraisuusaste >25%

- > Korolliset velat / käyttökate <5

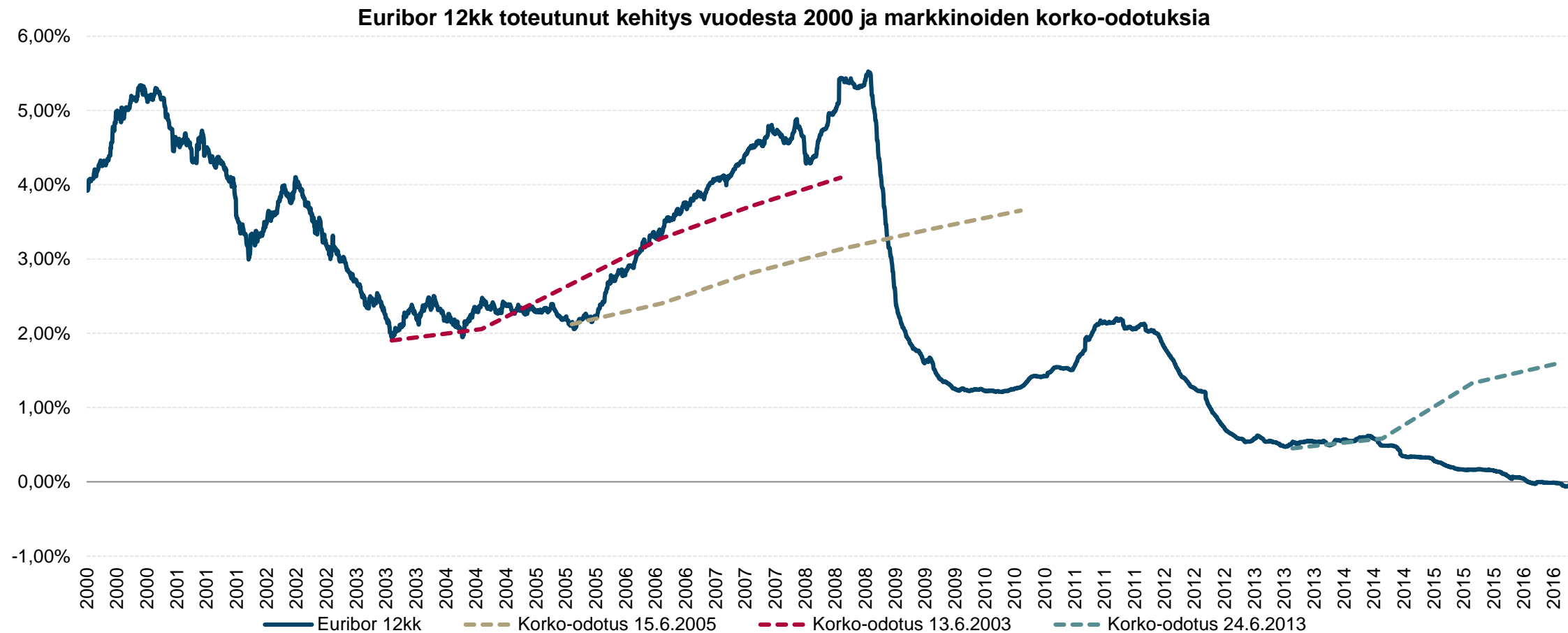
- > Investointiin lähdeittäessä tavoiteltu sijoitetun pääoman tuotto pitää olla yli 10%

- > Maatilatoiminnassa taseet suuria -> korvausinvestoinnit suuria-> huomioitava laskelmissa

- > Käyttökate% kertoo toiminnan tehokkuudesta

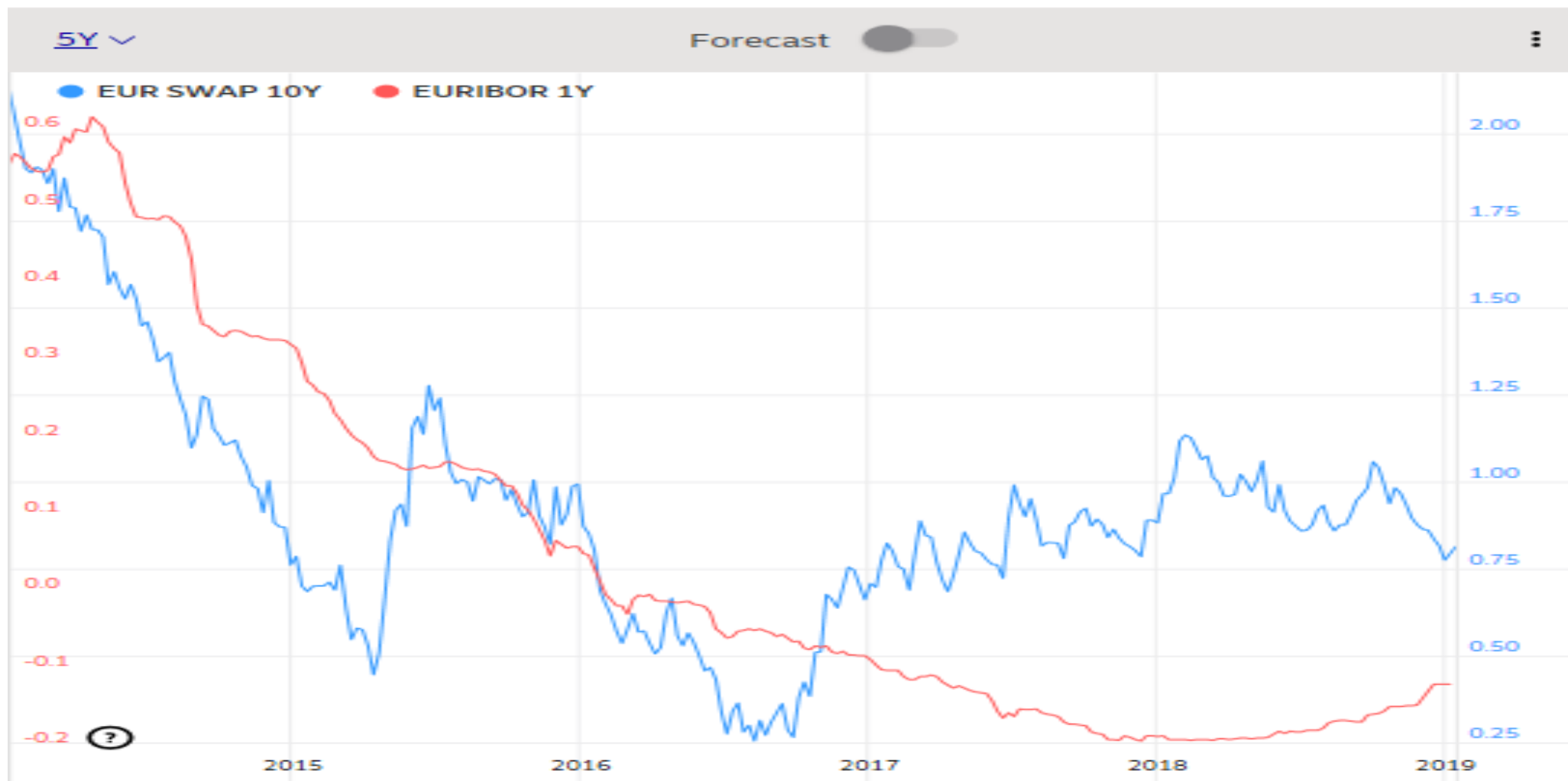
Lähde: Suomen asiakastieto

Markkinakorot liikkuvat nopeasti – ennustaminen oikein on mahdotonta

Lähde: Nordea Markets ja Thomson Reuters
Historiallinen kehitys ei tae tulevasta

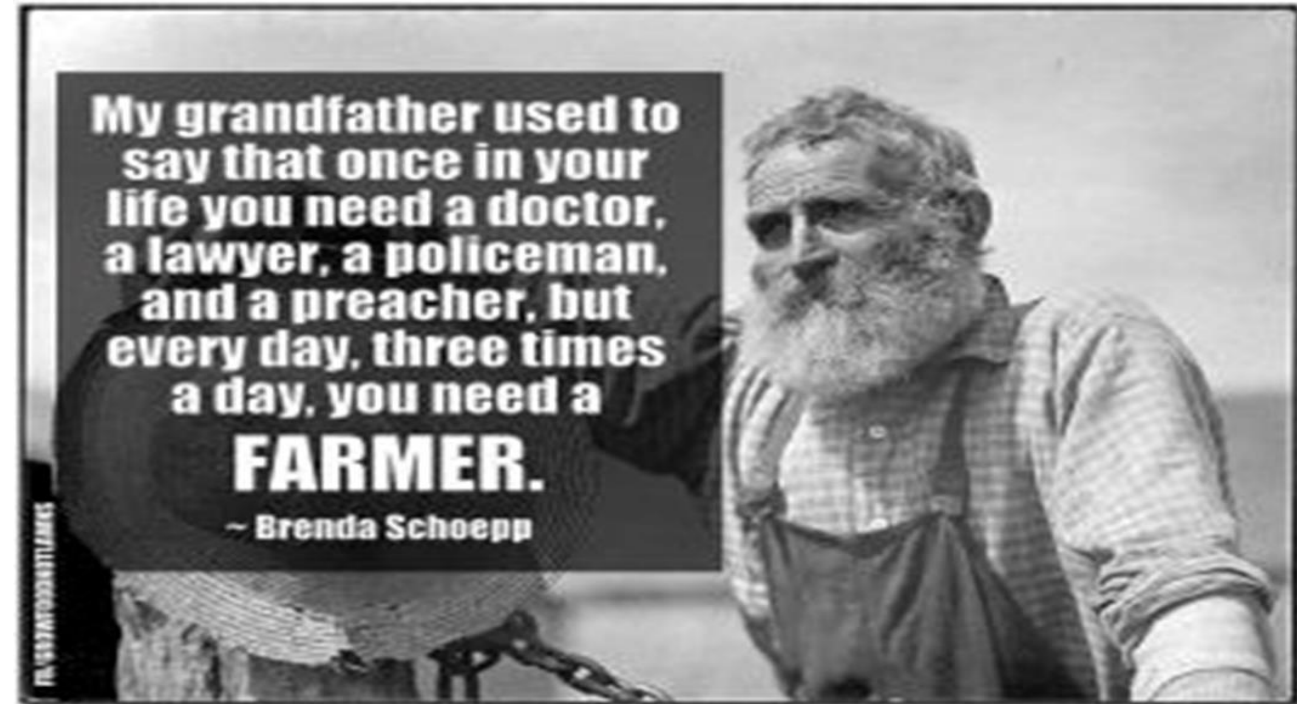
Korkojen nousulta suojautuminen on nyt edullista

Lähde: Nordea Markets

Nordealla on vahvasti halua, kykyä ja kapasiteettia toimia yhteistyökumppanina eri maatalouden hankkeissa

Seuraavien
50
vuoden aikana
ihmiskunta syö
yhtä paljon kuin
edellisten
10 000
vuoden aikana

Nordea

Kiitos!

Erik Puttaa

P. 050 574 7087

erik.puttaa@nordea.fi

